

**PODLASKI URZĄD WOJEWÓDZKI
w BIAŁYMSTOKU
15-213 Białystok, ul. Mickiewicza 3**

Białystok, 2012.07.10

PS-V.431.27.2012.AL

**Pan Mariusz Gorski
Kierownik Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej
w Zambrowie**

Uprzejmie informuję, że w wyniku kontroli kompleksowej przeprowadzonej w dniach 31 maja, 1, 4 czerwca 2012r. w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Zambrowie w zakresie realizacji zadań własnych gminy oraz zadań z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009r. Nr 175, poz. 1362 ze zm.) przez pracowników Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku, dokonano ustaleń opisanych szczegółowo w protokole kontroli. Kontrolą objęto okres od 01.04.2011r. do dnia rozpoczęcia kontroli, uwzględniając dane statystyczne dotyczące udzielonych świadczeń z zakresu pomocy społecznej za 4 kwartały poprzedzające miesiąc rozpoczęcia kontroli.

Protokół kontroli kompleksowej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zambrowie został podpisany przez Kierownika Ośrodka, w dniu 26 czerwca 2012r. Do protokołu nie wniesiono zastrzeżeń.

Wykonywanie zadań wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej w kontrolowanym okresie oceniam pozytywnie z nieprawidłowościami.

W trakcie kontroli stwierdzono, że Kierownik Ośrodka spełnia wymagania kwalifikacyjne do zajmowanego stanowiska, określone w art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

Gminę Zambrów zamieszkuje 8 941 mieszkańców (stan na 31.03.2012r.), w Ośrodku zatrudnionych jest 4 pracowników socjalnych wobec czego stan zatrudnienia pracowników socjalnych Ośrodka jest niezgodny z ustalonym w art. 110 ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej.

Kierownik Ośrodka posiada upoważnienie do wydawania decyzji administracyjnych w sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy Zambrów.

Ustalenia kontroli wykazały, że gmina realizowała zadania własne o charakterze obowiązkowym, wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 16a, 17, 18, 19, 20 ustawy o pomocy społecznej. Natomiast zadania wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 8, 9, 12 nie były realizowane, ponieważ nie występowało o przyznanie tych form pomocy.

Gmina realizowała zadania własne, wynikające z art. 17 ust. 2 pkt. 1, 5 ustawy, nie realizowała zadań wynikających z art. 17 ust. 2 pkt 2, 3, 4 z uwagi na brak potrzeb.

Gmina realizowała zadania zlecone, wynikające z art. 18 ust. 1 pkt. 6, w szczególności na podstawie ustawy z dnia 29 grudnia 2005r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. Nr 267, poz. 2259 ze zm.). W okresie objętym kontrolą dożywianie uczniów prowadzono zgodnie z § 3 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 2006r. w sprawie realizacji programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. Nr 25, poz. 186 ze zm.) tj. ze szczególnym uwzględnieniem gorącego posiłku, w formie pełnych obiadów. Ponadto w okresie wolnym od nauki Ośrodek realizował Program w formie zasiłków celowych na zakup żywności.

11 LIP. 2012

Zadania wynikające z art. 18 ust. 1 pkt. 3, 4, 5, 7, 8, 9 oraz art.110a ustawy o pomocy społecznej nie były realizowane, z uwagi na brak potrzeb.

Zadanie wynikające z art.110 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej realizowano.

Rada Gminy w Zambrowie podjęła obowiązkowe uchwały, o których mowa w ustawie o pomocy społecznej.

Kierownik Ośrodka nie wytaczał powództwa o roszczenia alimentacyjne, natomiast udzielano informacji o sposobie wytaczania powództwa o roszczenia alimentacyjne w ramach pracy socjalnej (zadanie określone w art.110 ust. 5 ww. ustawy).

Ośrodek nie kierował wniosków o ustalenie niezdolności do pracy, niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności do organów określonych odrębnymi przepisami. Osobom zainteresowanym udzielano informacji i wydawano formularze w celu uzyskania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności (zadanie określone w art.110 ust. 6 ww. ustawy).

Kierownik Ośrodka złożył Radzie Gminy w Zambrowie coroczne sprawozdanie z działalności Ośrodka za 2010r., w którym przedstawił potrzeby w zakresie pomocy społecznej na 2011r. oraz sprawozdanie z działalności Ośrodka za 2011r., w którym przedstawił potrzeby na 2012r.

Stwierdzone w trakcie kontroli kompleksowej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zambrowie nieprawidłowości dotyczyły następujących zagadnień:

1. Gminę Zambrów zamieszkuje 8 941 mieszkańców (stan na 31 marca 2012r.) – biorąc pod uwagę fakt, że w Ośrodku zatrudnionych jest czterech pracowników socjalnych, należy stwierdzić, iż stan zatrudnienia pracowników socjalnych Ośrodka nie spełnia norm określonych w art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej,

2. Ośrodek nie prowadził ewidencji wyjść w godzinach służbowych.

3. W Uchwale Nr 101/XXI/04 z dnia 16 września 2004r. Rady Gminy Zambrów w sprawie warunków przyznawania, odpłatności, trybu ich pobierania i zwolnień z opłat za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze tytuł uchwały nie wyłącza specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, co powoduje, że jest niezgodny z treścią delegacji ustawowej zawartej w art. 50 ust.6 ustawy o pomocy społecznej oraz że ma ona zastosowanie również w sprawach dotyczących odpłatności za korzystanie z tego typu usług. Zapis dokonany w § 2 ust.3 przedmiotowej uchwały uzależnia kwestię przyznania pomocy w zakresie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych przez Gminę od przeprowadzenia wywiadu środowiskowego oraz zebrania niezbędnych dokumentów uzasadniających konieczność przyznania pomocy. Przyjęte przez Radę niniejsze unormowanie nie zawiera się w ustawowych kompetencjach organu gminy wynikających z ustawy o pomocy społecznej, która stanowi podstawę do działania w przedmiotowym zakresie. Ponadto uchwała nie zawiera kosztu 1 godziny usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych.

4. Uregulowania podjęte w Uchwale Nr 69/XII/07 z dnia 6 grudnia 2007r. w sprawie określenia warunków odpłatności za pomoc w zakresie dożywiania realizowaną w formie posiłku są niezgodne z ustawą z dnia 29 grudnia 2005r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania „ (Dz.U. z 2005r. Nr 267 poz. 2259 ze zm.) w zakresie:

- uchwała nie określa szczegółowych warunków odpłatności za pomoc w formie posiłku przyznaną osobom i rodzinom, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie przekracza 150% kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust.1 pkt 1

i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej - co jest niezgodne z dyspozycją określoną w art. 6 ust. 2 ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego (...) skutkującą przyznaniu Radzie Gminy uprawnienia do podejmowania uchwał zawierających w swej treści zapisy dotyczące określenia warunków odpłatności za pomoc w formie posiłku w przypadku przekroczenia przez dany krąg podmiotów wysokości kryterium dochodowego, ustalonego przez ustawodawcę bądź radę gminy (w tym przypadku kryterium wynosi 150%). Zasady zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej w ramach pomocy w formie posiłku powinny objąć określenie podmiotów zobowiązanych do zwrotu, a także wskazanie kryteriów, w oparciu o które ma ten zwrot nastąpić i w jakiej części.

5. W 1 przypadku dochód strony pomniejszono o koszty uzyskania przychodu, co skutkowało błędnym wyliczeniem wysokości zasiłku okresowego, co jest niezgodne z art. 8 ust.3 ustawy o pomocy społecznej, protokół kontroli str. 6, poz. 4.

Stwierdzone uchybienia dotyczyły:

1. W rozstrzygnięciu decyzji o odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej organ ustalił własną odpłatność (Gminy Zambrów) za pobyt strony w ww. placówce, rozpatrywana sprawa dotyczyła odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej osoby umieszczonej, czyli rozstrzygnięcie powinno dotyczyć wyłącznie jej praw i obowiązków, natomiast wnoszenie opłat przez gminę za jej mieszkańca skierowanego do domu pomocy społecznej nie jest indywidualną sprawą rozstrzyganą w drodze decyzji administracyjnej – protokół kontroli str.10, I osoba poz. 2,

2. W 3 przypadkach w rozstrzygnięciu decyzji administracyjnej znajduje się zapis dotyczący opłacania przez Ośrodek składki na ubezpieczenie zdrowotne. Ustawa o pomocy społecznej oraz ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, nie nadają ośrodkowi pomocy społecznej prawa do wydawania decyzji w tej sprawie. Zapis o podleganiu ubezpieczeniu zdrowotnemu nie jest częścią rozstrzygnięcia decyzji przyznającej zasiłek stały i ma wyłącznie charakter informacyjny protokół kontroli str. 12, poz. 2, 3, 5.

Przyczyną powstania omówionych w niniejszym wystąpieniu nieprawidłowości i uchybień jest niewłaściwe stosowanie obowiązujących przepisów prawa, wynikające z błędnej ich interpretacji, bądź ich nieznajomości, w szczególności ustawy o pomocy społecznej, niewystarczający nadzór bezpośredniego przełożonego nad załatwianiem spraw przez podległych pracowników.

Za powstałe nieprawidłowości i uchybienia odpowiedzialny jest Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zambrowie oraz Wójt Gminy Zambrów.

Przedstawiając powyższą ocenę i uwagi zobowiązuje Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zambrowie do:

1. Dostosowania stanu zatrudnienia w Ośrodku do obowiązujących przepisów prawnych, tj. art. 110 ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej.

2. Podjęcia działań w celu zmiany Uchwały Nr 101/XXI/04 Rady Gminy Zambrów z dnia z dnia 16 września 2004r. w sprawie warunków przyznawania, odpłatności, trybu ich pobierania i zwolnień z opłat za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze.
3. Podjęcia działań w celu zmiany Uchwały Nr 69/XII/07 z dnia 6 grudnia 2007r. w sprawie określenia warunków odpłatności za pomoc w zakresie dożywiania realizowaną w formie posiłku.
4. Prawidłowego ustalenia wysokości zasiłku okresowego w sprawie określonej w protokole kontroli str.6, poz.4.
5. Ustalania w rozstrzygnięciach decyzji w sprawie odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej jedynie praw i obowiązków mieszkańca oraz ustalenie prawidłowej wysokości opłaty wnoszonej zastępczo za pobyt w domu pomocy społecznej.
6. Umieszczania w rozstrzygnięciach decyzji w sprawie zasiłku stałego jedynie zapisów przyznających prawo do tego rodzaju świadczenia.
7. Prowadzenia ewidencji wyjść w godzinach służbowych.
8. Wprowadzenia mechanizmów zwiększających nadzór kierownika Ośrodka nad sposobem realizacji zadań przez pracowników.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej przysługuje Pani, jako kierownikowi kontrolowanej jednostki, prawo zgłoszenia do Wojewody Podlaskiego zastrzeżeń w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych.

W przypadku nieskorzystania z powyższego prawa należy w terminie 30 dni powiadomić Wojewodę Podlaskiego o sposobie i terminie realizacji zaleceń, uwag i wniosków.

Otrzymuje:

Wójt Gminy Zambrów

Z up. WOJEWODY PODLASKIEGO
Andrzej Kozłowski

Dyrektor
Wydziału Polityki Społecznej

2012.07.10 A. Lisiecka - st. insp. woj.